

NATO OCH KÄRNVAPEN

När Nato diskuteras och övervägs är det flera aspekter vad gäller dess relation till kärnvapen att ta i beaktande.

Nato har sedan 2010 i sitt strategiska koncept fastställt kärnvapnens roll, tidigare fanns inga fastställda dokument kring kärnvapen. Det strategiska konceptet är ett politiskt dokument och inte juridiskt bindande, till skillnad från det Nordatlantiska fördraget som Nato som organisation vilar på.

Nato har inga egna kärnvapen. USA, Frankrike och Storbritannien har egna kärnvapen. USA har dessutom ca 100 kärnvapen utplacerade på fem andra Natoländers territorium; Belgien, Italien, Nederländerna, Turkiet och Tyskland. USA har därtill en uttalad strategi att alla Natoländer kan komma att försvaras med kärnvapen, och Nato är villigt att vara först att använda kärnvapen vid en konflikt.

Några Natoländer har avtal att inte ta emot kärnvapen på sitt territorium, för de allra flesta (tex. Norge) gäller detta endast i fredstid men för Spanien och Litauen gäller det även i krigstid. De senare har detta på grund av sin nationella lagstiftning. Sverige har ingen dylik lagstiftning mot att ta emot kärnvapen på sitt territorium.

I Natos Nuclear Planning Group diskuteras kärnvapen och där ingår alla Natoländer förutom Frankrike. Frankrike har valt att stå utanför denna grupp för att självständigt förfoga och besluta om sin egen kärnvapenarsenal.

Inför förhandlingarna av FN:s konvention om förbud mot kärnvapen skickade USA ut ett dokument där de krävde att Natos medlemsländer ställde sig utanför förhandlingarna. Nederländerna deltog dock då de från sitt parlament hade ett tvingande mandat att närvara.¹ Efter förhandlingarna markerade Nato att organisationen aldrig kommer att se konventionen som sedvanerättsligt bindande² och USA pressar därtill Natostater att inte ansluta sig.

Överväganden att göra i diskussionen om ett svenskt Natomedlemskap är bland annat:

1. Hur säkerställs Sveriges rätt att bedriva en självständig nedrustningspolitik?
2. Hur säkerställs att Sverige behåller rätten att ansluta sig till FN:s konvention om förbud mot kärnvapen? Ska en sådan ratificering villkoras mot ett medlemskap, i så fall måste signering och ratificering ske före ansökan om Natomedlemskap skickas in för att säkerställa detta.
3. Hur säkerställs att Sverige inte under några omständigheter har en utrikespolitik som baseras på möjlig användning av massförstörelsevapen i form av kärnvapen? Detta påverkas bland annat av frågan om huruvida Sverige ska vara med i Nuclear Planning Group.

¹https://d3n8a8pro7vhmx.cloudfront.net/ican/pages/821/attachments/original/1590165765/NATO_OCT2016.pdf?1590165765

² <https://www.voltairenet.org/article198087.html>

SVENSKA LÄKARE
MOT KÄRNVAPEN

4. Hur säkerställs att inga kärnvapen, varken i freds- eller krigstid, förs in på svenskt territorium trots att Sverige inte har någon sådan lagstiftning?